

Luxembourg, 9. listopada 2026.
(OR. en)

14090/26

ECOFIN 1271
ENV 1188
CLIMA 512
FIN 1404
EIB
ECB

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci o financiranju borbe protiv klimatskih promjena povodom Konferencije UN-a o klimatskim promjenama 2026. (COP 31) (Antalija, 9. – 20. studenoga 2026.) – zaključci Vijeća (9. listopada 2026.)
----------	--

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o financiranju borbe protiv klimatskih promjena s obzirom na Konferenciju UN-a o klimatskim promjenama 2026. (COP 31) (Antalya, 9. – 20. studenoga 2026.), koje je Vijeće odobrilo na 4199. sastanku održanom 9. listopada 2026.

Zaključci Vijeća iz 2026.
o međunarodnom financiranju borbe protiv klimatskih promjena

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. S DUBOKOM ZABRINUTOŠĆU PRIMA NA ZNANJE nalaze iz Izvješća o stanju klime u svijetu 2025. Svjetske meteorološke organizacije prema kojima je 2024. bila najtoplija dosad zabilježena godina, a 2025. druga najtoplija godina; IZRAŽAVA ZABRINUTOST zbog sve većih fizičkih i tranzicijskih rizika za prirodu, društvo, gospodarstvo i financijski sustav, kao i znatnih i rastućih troškova povezanih s nedovoljnim globalnim djelovanjem u području klimatskih promjena; ISTIČE da djelovanje u području klime nije samo pitanje troškova i učinaka, već da se njime također mogu potaknuti stvarne gospodarske mogućnosti, uključujući dugoročnu gospodarsku otpornost, konkurentnost, inovacije i energetske sigurnost;
2. PONOVRNO POTVRĐUJE predanost Europske unije potpunoj provedbi Pariškog sporazuma i njegovih ishoda, uključujući prvi globalni pregled stanja (1/CMA 5); NAGLAŠAVA hitnost pojačanog globalnog djelovanja u području klime i potrebu da sve zemlje, a posebno veliki onečišćivači, nastave ulagati napore kako bi se porast temperature ograničio na 1,5 °C;
3. PRIMA NA ZNANJE međunarodna zbivanja u pregovorima u vezi s klimatskim promjenama i IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO napretkom postignutim u okviru procesa Pariškog sporazuma i ishodima sedmog sastanka Konferencije stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma (CMA 7) u Belému, posebno Dijalogom Veredas o provedbi članka 2. stavka 1. točke (c) Pariškog sporazuma o usklađivanju financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene, kao i pokretanjem dvogodišnjeg programa rada za financiranje borbe protiv klimatskih promjena; PRIMA NA ZNANJE objavu Plana od Bakua do Beléma i PONOVRNO POTVRĐUJE poziv svim akterima da surađuju kako bi se omogućilo da se financiranja djelovanja u području klime iz svih javnih i privatnih izvora za zemlje u razvoju koje su stranke Pariškog sporazuma do 2035. poveća na najmanje 1,3 bilijuna USD godišnje;

4. PONOVRNO ISTIČE potpunu predanost EU-a i njegovih država članica međunarodnom djelovanju u području klime putem financijskih instrumenata kojima se podupiru tranzicija prema klimatskoj neutralnosti i veća otpornost na klimatske promjene, kao i putem doprinosa bilateralnom i multilateralnom djelovanju u području klime; NAGLAŠAVA ulogu strategije Global Gateway i europskih institucija za financiranje razvoja u potpori djelovanju partnerskih zemalja u području klime, prelasku na čistu energiju i održivom razvoju;
5. ISTIČE da je iznos međunarodnih financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena koja su osigurale i mobilizirale razvijene zemlje dosegno 132,8 milijardi USD u 2023. odnosno 136,7 milijardi USD u 2024., čime je treću godinu zaredom premašen cilj od 100 milijardi USD; NAGLAŠAVA da EU i njegove države članice unatoč fiskalnim i geopolitičkim izazovima i dalje najviše doprinose međunarodnom financiranju borbe protiv klimatskih promjena te SE OBVEZUJE na daljnje unapređenje sinergije između financiranja u području klime, bioraznolikosti, smanjenja onečišćenja, vodnih, morskih i oceanskih resursa te održivog upravljanja zemljištem;
6. PONOVRNO POTVRĐUJE da su EU i njegove države članice u sklopu globalnih napora i dalje predani ostvarivanju međunarodnog financiranja borbe protiv klimatskih promjena provedbom novog zajedničkog kvantificiranog cilja za financiranje borbe protiv klimatskih promjena; ISTIČE da je cilj novog zajedničkog kvantificiranog cilja mobilizirati, za zemlje u razvoju, financijska sredstva za borbu protiv klimatskih promjena koja dolaze iz različitih izvora: javnih i privatnih, bilateralnih i multilateralnih, kao i alternativnih izvora, u kontekstu ambicioznih i uravnoteženih mjera ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima te transparentnosti provedbe; OBVEZUJE SE da će surađivati sa svim partnerima na provedbi svih elemenata novog zajedničkog kvantificiranog cilja, uključujući globalni cilj mobilizacije najmanje 300 milijardi USD godišnje do 2035.; PODRŽAVA poziv na ulaganje napora kako bi se do 2035. u najmanju ruku utrostručila financijska sredstva za prilagodbu klimatskim promjenama; NAGLAŠAVA da je za postizanje novog zajedničkog kvantificiranog cilja nužno proširiti bazu doprinositelja te POZIVA sve zemlje koje za to imaju financijske kapacitete da pojačaju svoje napore u mobilizaciji financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena u korist zemalja u razvoju kako bi se postigao cilj novog zajedničkog kvantificiranog cilja i dosegle ciljne vrijednosti koje su sve stranke dogovorile na šestom sastanku Konferencije stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma (CMA 6) u Bakuu;

7. ISTIČE hitnost pojačanog djelovanja svih zemalja kako bi se financijski tokovi uskladili s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (c) Pariškog sporazuma, uviđajući da je to i međunarodna i domaća prijemka potreba; POZIVA na ostvarivanje trajnog napretka u pogledu članka 2. stavka 1. točke (c) na međunarodnoj razini i na razini EU-a, među ostalim trajnom provedbom i daljnjim razvojem okvira za održivo financiranje; PODSJEĆA na ulogu koju određivanje cijena ugljika ima u postupnom napuštanju fosilnih goriva i na važnost postupnog ukidanja potpore povezane s fosilnim gorivima, uključujući neučinkovite subvencije za fosilna goriva, kojom se ne pomaže rješavanju pitanja energetskog siromaštva ni pravednoj tranziciji, uzimajući u obzir postojeće pravne zahtjeve i odstupanja; NAGLAŠAVA važnost vjerodostojnih tranzicijskih putova i integriteta okvira za održivo financiranje i SVJESNO je da prelazak na klimatsku neutralnost zahtijeva uravnotežen pristup, uzimajući u obzir energetska sigurnost, priuštivost, troškovnu učinkovitost i otpornost;
8. ISTIČE da postizanje opsega ulaganja potrebnog za Pariški sporazum također znatno ovisi o povećanju privatnih ulaganja i mobilizaciji domaćih financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena; NAGLAŠAVA da bi sve zemlje trebale unaprijediti poticajna okruženja za privatna održiva ulaganja i integrirati klimatska pitanja u makroekonomske, fiskalne i financijske politike i instrumente, kao što su određivanje cijena ugljika, izrada zelenih proračuna, okviri za održivo financiranje, usporedivo i pouzdano objavljivanje financijskih podataka povezanih s klimatskim pitanjima te planiranje javnih ulaganja; UVAŽAVA činjenicu da je financiranje aktivnosti povezanih s fosilnim gorivima i dalje glavna prepreka postizanju ciljeva Pariškog sporazuma; POTIČE sve aktere da ubrzaju tranziciju potrebnu za postizanje tih ciljeva te ISTIČE da javno financiranje, uključujući povlašteno financiranje i potporu za izvozne kredite, ima ulogu katalizatora u oslobađanju tokova privatnog financiranja za tranziciju;

9. ISTIČE ključnu ulogu multilateralnih razvojnih banaka u uklanjanju rizika povezanih s klimom i mobilizaciji financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena, uključujući financiranje prilagodbe njima, iz svih izvora; PREPOZNAJE ulogu multilateralnih fondova za borbu protiv klimatskih promjena u međunarodnoj strukturi financiranja te borbe i POZIVA na daljnje povećanje njihove učinkovitosti; POZIVA DA se nastavi reforma multilateralnih razvojnih banaka kako bi se bolje odgovorilo na svjetske izazove, među ostalim unapređivanjem općeg djelovanja u području klime, poboljšavanjem koordinacije i postizanjem bolje usklađenosti s Pariškim sporazumom, uz istodobnu zaštitu dugoročne financijske stabilnosti multilateralnih razvojnih banaka i solidnih kreditnih rejtinga; PODSJEĆA na zajedničku izjavu multilateralnih razvojnih banaka s konferencije COP 29 u kojoj se obvezuju na ambiciozno djelovanje u području klime i povećanje financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena te IZRAŽAVA ZABRINUTOST zbog mogućeg usporavanja ispunjavanja tih obveza u pogledu klime; POTVRĐUJE predanost dioničara multilateralnih razvojnih banaka u EU-u zadržavanju ambicioznosti i zamaha u pogledu usklađivanja s Pariškim sporazumom i mobilizacije privatnog financiranja za borbu protiv klimatskih promjena te POTIČE multilateralne razvojne banke da dodatno ojačaju instrumente kojima se mobiliziraju ulaganja privatnog sektora i smanjuju rizici u vezi s njima, u skladu s Pariškim sporazumom;
10. SVJESNO JE da je međunarodno javno financiranje borbe protiv klimatskih promjena, uključujući izrazito povlašteno financiranje, i dalje neizostavno za najranjivije zemlje i zajednice, osobito za najmanje razvijene zemlje i male otočne države u razvoju; PONOVO POTVRĐUJE potrebu da se poboljša pristup financiranju borbe protiv klimatskih promjena, među ostalim pojednostavnjenjem postupaka pristupa i smanjenjem administrativnih prepreka, te da se poveća financiranje prilagodbe klimatskim promjenama iz svih izvora, posebno za najmanje razvijene zemlje i male otočne države u razvoju, među ostalim pristupima na lokalnoj razini i uključivanjem svih razina vlasti, sustavima ranog upozoravanja, inovativnim mehanizmima osiguranja, javno-privatnom suradnjom i ulaganjima u izgradnju otpornosti na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; ISTIČE važnost financiranja rizika od katastrofa, anticipativnog djelovanja i sustavâ ranog upozoravanja kako bi se smanjili nedostaci u zaštiti te ojačala fiskalna i financijska otpornost na sve češće i sve intenzivnije opasnosti povezane s klimom; NAGLAŠAVA potrebu za dosljednošću između financiranja borbe protiv klimatskih primjena i financiranja zaštite bioraznolikosti, smanjenja onečišćenja i razvoja, kao i potrebu za komplementarnosti mehanizama financiranja na nacionalnoj razini te IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO napretkom u operacionalizaciji Fonda za odgovor na gubitke i štetu, uključujući minimalnu donju granicu za dodjelu sredstava za male otočne države u razvoju i najmanje razvijene zemlje;

11. ISTIČE potrebu za poboljšanjem rezultata te povećanjem učinkovitosti i djelotvornosti međunarodnog javnog financiranja borbe protiv klimatskih promjena jačanjem transparentnosti i odgovornosti, boljim iskorištavanjem privatnog financiranja i uvođenjem širokog raspona instrumenata u područjima u kojima imaju najveći učinak na nacionalnoj razini; NAGLAŠAVA potrebu za pojednostavnjenjem međunarodne financijske strukture i važnost pojačane suradnje i veće interoperabilnosti između multilateralnih fondova za klimatsku politiku, multilateralnih razvojnih banaka, nacionalnih razvojnih banaka, institucija za financiranje razvoja i privatnog sektora, među ostalim putem platformi koje obuhvaćaju sve dijelove vlade i uključivih državnih platformi, kao i platformi za suradnju, kao što je Koalicija ministara financija za djelovanje u području klime te POTIČE aktivno istraživanje i razvoj inovativnih izvora financiranja i instrumenata, uključujući tržišta ugljika, zamjenu duga u klimatske svrhe, zelena jamstva, zelene obveznice i druge instrumente održivog financiranja, uz istodobnu zaštitu financijske stabilnosti, osiguravanje transparentnosti i okolišne učinkovitosti te izbjegavanje nerazmjernih posljedica za ranjiva gospodarstva;
12. ISTIČE važnost usklađenosti politika kako bi se osiguralo da makroekonomske, fiskalne, trgovinske, investicijske i razvojne politike, kao i politike povezane s bioraznolikošću, održivim korištenjem zemljišta, vodnim i morskim resursima te prehrambenim sustavima podupiru klimatske ciljeve i nastojanja usmjerena na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene da su u skladu s njima i SA ZANIMANJEM OČEKUJE 31. konferenciju stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (COP 31) kao priliku za unapređenje provedbe globalnih sporazuma o međunarodnom financiranju borbe protiv klimatskih promjena, uključujući napredak postignut na temelju članka 2. stavka 1. točke (c) Pariškog sporazuma i Dijaloga Veredas, uz zadržavanje usredotočenosti na ispunjavanje postojećih obveza i očuvanje integriteta prethodno dogovorenih ishoda;
13. TRAŽI OD Europske komisije da dostavi pregled međunarodnih financijskih tokova za borbu protiv klimatskih promjena dodijeljenih iz EU-a u 2025., među ostalim iz njegovih država članica i Europske investicijske banke, kako bi ga Vijeće potvrdilo prije 31. konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime.